

ČETVRTA DEKLINACIJA

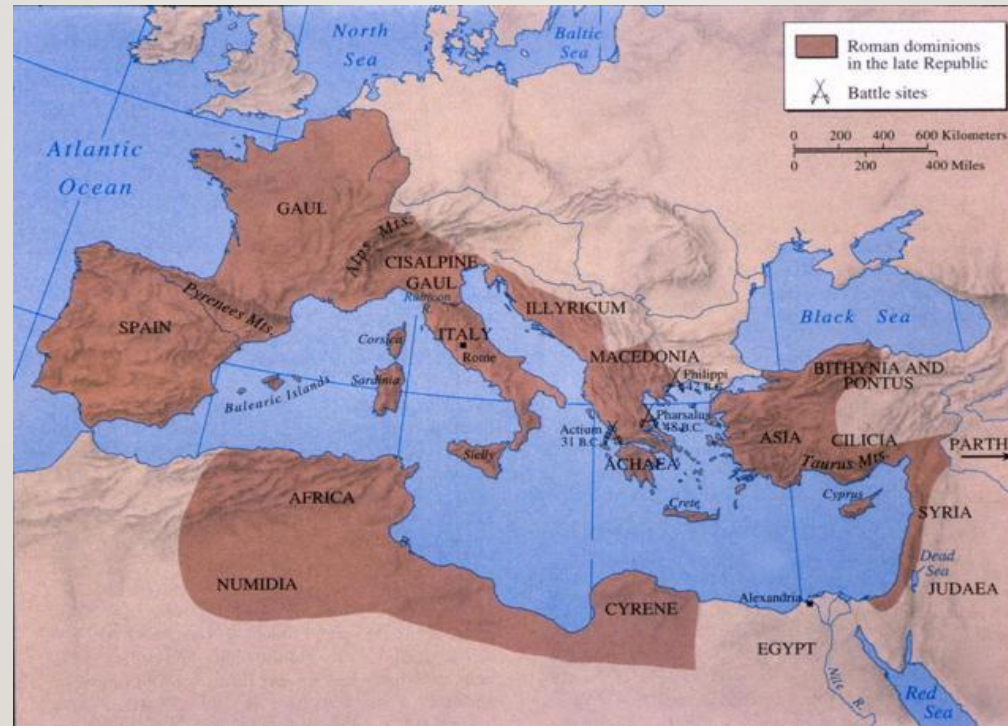

FUTUR PRVI AKTIVNI

RIMSKA DOMINACIJA UVREME KASNE REPUBLIKE

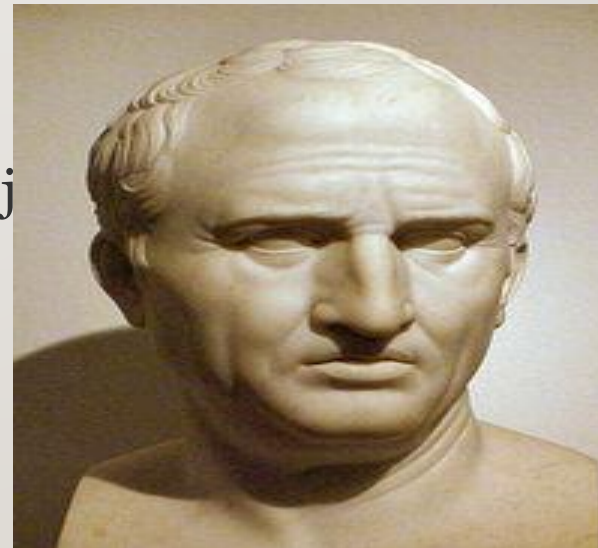

KOJE IMENICE SE MENJAJU PO IV DEKLINACIJI

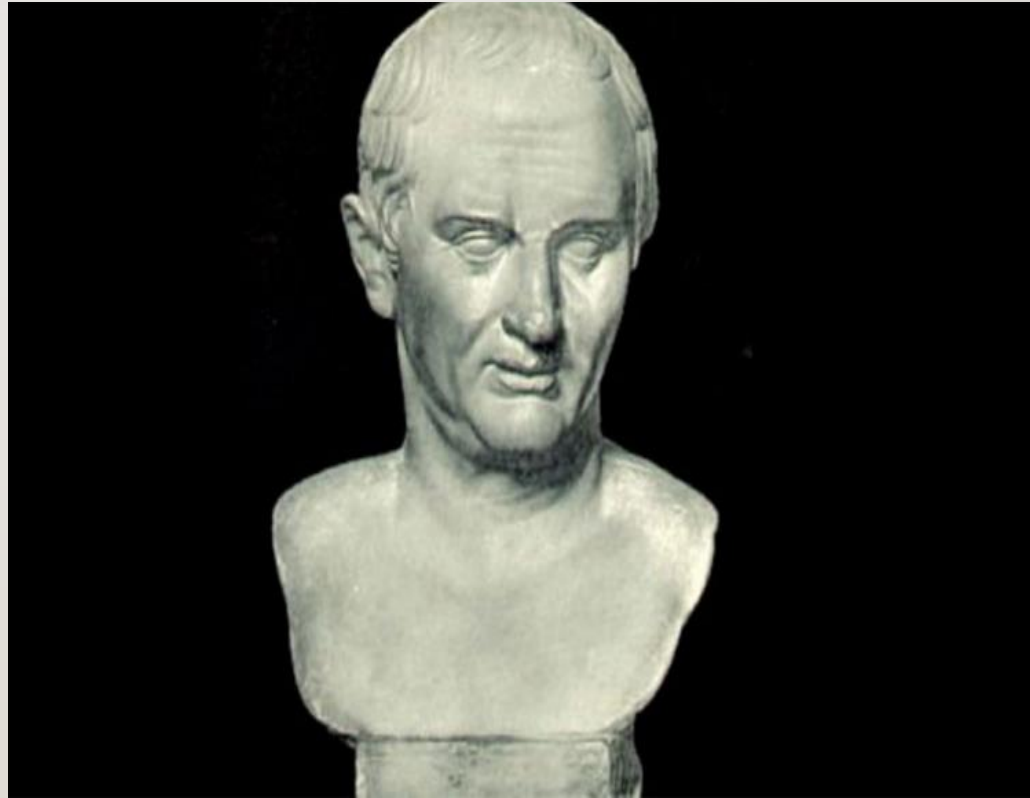
- Po četvrtoj deklinaciji se menjaju imenice koje se u nominativu završavaju na -us, i u genitivu takodje na -us. Imenice su muškog roda, ali imamo i izuzetaka u rodu. U rečniku ćemo ih naći: fructus, -us, m. – plod. Pored ovih imamo i imenice srednjeg roda: gelu, -us, n. – led.
- Gelu, -us, n. -led
- Cantus, -us, m. – pesma, poj   Marko Tulij
- Genu, -us, n. – koleno   Ciceron
- Reditus, us, m. - povratak

PROMENA IMENICA PO PADEŽIMA – MUŠKOG RODA

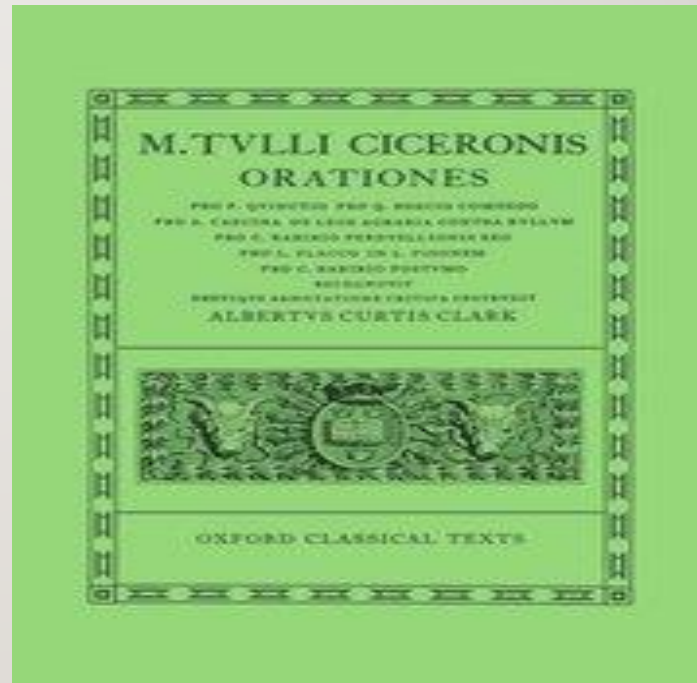
- Sg. Pl.
- nom. fructus fructus
- gen. fructus fructuum
- dat. fructui fructibus
- acc. fructum fructus
- voc. fructus fructus
- abl. fructu fructibus

PROMENA IMENICA SREDNJEG RODA

- sg.   pl.
nom. genu   genua
gen. genus   genuum
dat. genu   genibus
acc. genu   genua
voc. genu   genua
abl. genu   genibus
Prideva IV deklinacije nema.

INDIKATIV FUTURA AKTIVA

- Kod futura I vodimo računa o tome da I i II konjugacija imaju nastavke:sg. 1. -bo, 2. -bis, 3. -bit, -pl. 1.-bimus, 2. -bitis, 3. -bunt, a III i IV konjugacije: 1. -am, 2. -es, 3. -et, pl. 1. -emus, 2. -etis, 3. -ent; nastavci se dodaju na prezentsku osnovu.

Prevodimo: ću voleti, ćeš voleti, će...

primer za I i II konjugaciju:

amabo, amabis, amabit, amabimus, amabitis, amabunt;

monebo, monebis, monebit, monebimus, monebitis, monebunt; primer za III i IV

konjugaciju:

scribam, scribes, scribet, scribemus, scribetis, scribent;

veniam, venies, veniet, veniemus, venietis, venient;

VEŽBANJE

- Vežbanje: prevedi oblike
1. spectabis 2. amo 3. monebat 4. scribere 5. venient 6. veniunt 7. es 8. habet 9. erit 10. manebamus.
- Vežbanje: prevedi rečenice sa latinskog na srpski jezik:
Na jesen će vredni zemljoradnici sakupljati plodove.
Čovek je smrtnan, ali velikim ljudima ime će ostati besmrtno.
Dugo sam radio sa ocem u polju.
Hrabri Trojanci su deset godina branili otadžbinu.

BESEDNIŠTVO

Besedništvo

Najveći besednik rimske epohe bio je Ciceron
(106-43 pre n.e.)

- “Clavus clave eicitur”
- “Imago animi sermo est “
- “ O tempora ! O mores! “
- “Usus est optimus magister.”
- “Historia est magistra vitae”
- “Klin se klinom izbija.”
- “Govor je slika duše”
- “ Čudnih li vremena, čudnih običaja !”
- “ Iskustvo je najbolji učitelj.”
- “ Istorija je učiteljica života “

RIMSKI FORUM

Centralno mesto političkog života u Rimu predstavljao je gradski forum tj. trg (Forum Romanum) koji je služio kao mesto za sednice političke, društvene i verske prilike.

